

Policejní cely Pohotovostního a eskortního oddělení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje

Zpráva z následné návštěvy zařízení¹

Adresa zařízení:	Sedláčkova 44, 301 00 Plzeň
Zřizovatel:	Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje
Vedoucí:	ppor. Bc. Vladimír Zimák
Typ zařízení:	policejní cely
Kapacita:	14 osob v 7 vícehodinových celách
Datum návštěvy:	21. března 2023
Datum vydání zprávy:	5. června 2023
Návštěvu provedli:	Mgr. Petra Galová, Mgr. Milan Kocourek, Mgr. Silvie Konopková

JUDr. Vít Alexander Schorm
zástupce veřejného ochránce práv

¹ Následnou návštěvu jsme provedli v projektu *Posílení aktivit veřejného ochránce práv v ochraně lidských práv (směrem k ustavení Národní lidskoprávní instituce v ČR)*, číslo projektu LP-PDP3-001. Projekt je součástí Programu lidská práva financovaného z Norských fondů 2014-2021 prostřednictvím Ministerstva financí ČR.

Obsah

Obsah.....	2
Úvodní informace	3
Shrnutí	7
Právní pomoc.....	8
Hygiena	9
Osobní prohlídky	10
Kamerový systém	11
1. Výstup z kamery	11
2. Informace o monitoringu cel.....	12
Stravování.....	15
Materiální podmínky	16
3. Vybavení cel	16
4. Pobyť na čerstvém vzduchu	17
Přehled opatření k nápravě.....	18

Úvodní informace

Následná systematická návštěva a její cíl

Od roku 2006 veřejný ochránce práv plní **úkoly národního preventivního mechanismu** podle Opčního protokolu k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.² Současný ochránce JUDr. Stanislav Křeček tuto část své působnosti přenesl na mě jako svého zástupce.³

Proto **systematicky navštěvují místa (zařízení)**, kde se nacházejí nebo mohou nacházet lidé omezení na svobodě, a to jak z moci úřední, tak kvůli závislosti na poskytované péči. Policejní cely jsou jedním ze zařízení, jež mohu navštívit.⁴

Cílem návštěv je posílit ochranu před špatným zacházením.⁵ Návštěvy probíhají zásadně neohlášeně a jejich provedením zpravidla pověřují pracovníky Kanceláře veřejného ochránce práv (KVOP),⁶ konkrétně právníky. Návštěva spočívá v prohlídce zařízení, pozorování, rozhovorech s vedoucím, zaměstnanci a klienty, studiu vnitřních předpisů zařízení a dokumentace včetně zdravotnické.⁷ Návštěvy jsou **preventivní, s cílem působit do budoucna** a zvyšovat standard zacházení s osobami omezenými na svobodě v policejních celách v České republice.

Následnou návštěvou zejména ověřuji, zda zařízení provedlo opatření navržená ve zprávě z předchozí systematické návštěvy.⁸ Ale nejen to, pracovníci KVOP při návštěvě zkoumají i nová rizika špatného zacházení.

Zpráva z návštěvy a vyjádření zařízení

Po každé návštěvě **sepíši zprávu. Většinou obsahuje návrhy opatření k nápravě.** Zpráva slouží k dialogu se zařízením a jako vodítko k předcházení špatnému zacházení nebo jeho odstranění. **Zpráva nepopisuje zjištěnou správnou praxi zařízení** odpovídající dobrým standardům zacházení. **Soustředí se pouze na možné nedostatky.** Proto může působit

2 Na základě § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

3 Podle § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv.

4 Podle § 1 odst. 4 písm. b) zákona o veřejném ochránci práv.

5 Špatným zacházením se rozumí jednání, které nerespektuje lidskou důstojnost a dosahuje určitého stupně závažnosti (samo o sobě, nebo při kumulativním účinku jednotlivých zásahů). V policejních celách může mít špatné zacházení například podobu nerespektování lidské důstojnosti, práva na soukromí, anebo podobu nepřiměřeného používání donucovacích prostředků.

6 Podle § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv.

7 Podle § 21a ve spojení s § 15 zákona o veřejném ochránci práv.

8 Tato systematická návštěva proběhla dne 3. března 2016.

velice nepříznivě a nevyváženě. Prosím čtenáře zprávy, aby na to pamatovali. Bez ohledu na závěry zprávy si vážím náročné práce všech zaměstnanců zařízení.

Zprávu pošlu zařízení se žádostí o vyjádření k popsaným zjištěním a navrženým opatřením.⁹ Pečlivě se zabývám sdělením (vysvětlením), které mi zařízení zašle.

Navržená **opatření k nápravě** se liší svou naléhavostí, náročností a dobou potřebnou k provedení. Pro snazší orientaci obsahuje zpráva na konci **přehled** opatření k nápravě. Navrhuji také **termín provedení**.

- Bezodkladná opatření je třeba provést zpravidla do 7 dnů od obdržení zprávy. Není-li to možné, provedou se v nejkratší možné době. Za bezodkladná označuji opatření, která považuji za naléhavá a velmi důležitá, anebo opatření běžně snadno proveditelná.
- Opatření s delší lhůtou je třeba provést ve stanovené lhůtě, zpravidla do jednoho měsíce, tří měsíců, šesti měsíců nebo jednoho roku.
- Opatření s průběžným plněním navrhuji tam, kde je třeba zavést určitý pracovní postup nebo styl práce, nebo naopak něčeho se napříště zdržet. Očekávám, že zařízení opatření zavede co nejdříve a bude dbát na dodržování doporučené praxe.

Rád bych, aby zařízení ve vyjádření ke zprávě sdělilo, že (1) opatření provedlo a jak, nebo (2) kdy a jak opatření provede, nebo (3) navrhne jiné vhodné opatření a termín.

Pokud budu vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **považovat za dostatečná**, vyrozumím je o tom. Mohu si rovněž vyžádat doplňující vyjádření. Rozhodující je vysvětlení zjištěných pochybení, doložení opatření k nápravě či věrohodný příslib jejich provedení.

Pokud vyjádření zařízení nebo dalších oslovených orgánů **nebudu považovat za dostatečná**, mohu vyrozumět nadřízený úřad (vládu, není-li nadřízeného úřadu), případně informuji veřejnost.¹⁰ Rovněž mohu přijet na kontrolní návštěvu.

Po ukončení vzájemné komunikace **zveřejním anonymizovanou zprávu z návštěvy zařízení** (s výjimkou jmen osob pověřených vedením zařízení) a **obdržená vyjádření** v databázi Evidence stanovisek ochránce (ESO).¹¹

Po dokončení řady návštěv zařízení téhož druhu **vydávám tzv. souhrnnou zprávu**. Tu také zveřejňuji a posílám ji příslušným orgánům veřejné moci. V souhrnné zprávě bez vazby na konkrétní zařízení shrnuji svá zjištění a doporučená opatření k nápravě, navrhuji systémová doporučení, případně vytvářím standard dobrého zacházení. Souhrnná zpráva může sloužit nenavštíveným zařízením jako vodítko k odstranění špatného zacházení a jeho předcházení.

⁹ Ustanovení § 21a odst. 3 a 4 zákona o veřejném ochránci práv.

¹⁰ Tzv. sankční opatření, u kterých se postupuje obdobně podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

¹¹ Evidence stanovisek ochránce (ESO) je dostupná z <https://eso.ochrance.cz>.

Právní úprava

Základní úprava práv a povinností osob umístěných v policejních celách a materiálně-technického standardu cel je obsažena v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (zákon o policii). Na podzákoné úrovni je to závazný pokyn policejního prezidenta č. 159 ze dne 2. prosince 2009, o eskortách, střežení osob a o policejních celách (závazný pokyn), a nařízení Ministerstva vnitra č. 51 ze dne 31. října 2013, o stravování a úhradě nákladů za stravování osob omezených na osobní svobodě Policií České republiky (nařízení MV).

Při posuzování podmínek v policejních celách a zacházení s umístěnými osobami zohledňují také výstupy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (Výbor CPT) týkající se policie. Jedná se o zprávy z návštěv České republiky a o tři standardy, a to „Zadržování ze strany policie“,¹² „Aktualizace standardů CPT ohledně zadržování ze strany policie“¹³ a „Přístup k právnímu zástupci jako prostředek prevence špatného zacházení“.¹⁴ Dále při hodnocení podmínek a zacházení s umístěnými zohledňují judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu České republiky.

Charakteristika zařízení

Při Pohotovostním a eskortním oddělení policie Plzeň je zřízeno celkem 7 vícehodinových cel, každá pro dvě osoby. Dále jedna vícehodinová cela, která nyní slouží jako návštěvní místnost, protože nespňuje hygienické podmínky (velikost cely na osobu). Kapacita cel je tedy 14 osob. Krátkodobé cely zde nejsou. V celách byly v době provedení návštěvy umístěny celkem 3 osoby.

Výbavou vícehodinových cel je postel, matrace s omyvatelným povrchem, stůl, židle, turecké záchody, umyvadlo. Mezi umyvadlem a záchodem je umístěna kovová zástěna, aby na osobu během vykonávání potřeby nebylo vidět, kdyby byly v cele umístěné dvě osoby současně. Uvnitř cely je hlásič pro přivolání dozorců. V celách nejsou poutací oka. Obecně cely působily čistým dojmem, byť zařízení cel (zejména turecké záchody) neodpovídá současným standardům. Vedoucí oddělení uvedl, že již probíhá stavební řízení a cely by se měly v průběhu letošního roku rekonstruovat.

V celách jsou malá okna, která umožňují pronikání denního světla dovnitř cely, dále umělé osvětlení pro denní a noční svícení. V celách nejsou hodiny.

12 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(92)3-part1 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cea1a>.

13 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Aktualizace standardů CPT ohledně zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(2002)15-part [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cd1d8>.

14 Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Přístup k právnímu zástupci jako prostředek prevence špatného zacházení*, CPT/Inf(2011)28-part1 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806ccd17>.

Skříň s erárními věcmi pro osoby umístěné v cele se nachází v chodbě před celami. V této chodbě je rovněž administrativní část a sprchový kout pro potřeby osob umístěných v cele. V chodbě je umístěna kamera, která snímá i část sprchového koutu.

Pro výslechy osob nebo návštěvu advokáta jsou při celách zřízeny dvě výslechové místnosti. V obou místnostech se nacházejí lavice s poutacím okem a kamery bez přenosu zvuku.

Předchozí systematická návštěva policejních cel při pohotovostním a eskortním oddělení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje proběhla dne 3. března 2016. Z této návštěvy vydala bývalá veřejná ochránkyně práv zprávu¹⁵ se zjištěními a na ně navazujícími opatřeními (minulá návštěva či minulá zpráva).

Průběh návštěvy

Následná návštěva proběhla dne 21. března 2023 bez předchozího ohlášení.

Návštěvu provedli právníci KVOP Mgr. Petra Galová, Mgr. Milan Kocourek a Mgr. Silvie Konopková.

Vedoucí pohotovostního a eskortního oddělení ppor. Bc. Vladimír Zimák nebyl zahájení návštěvy přítomen. Pověření k provedení návštěvy zaměstnanci KVOP proto předali plk. Mgr. Miroslavu Hurtovi, zástupci vedoucího Odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, při zahájení návštěvy, vyžádali si potřebnou součinnost a dokumentaci. Vedoucí pohotovostního a eskortního oddělení se dostavil v průběhu návštěvy. Zaměstnanci KVOP mu ihned po jeho příchodu vysvětlili průběh a účel návštěvy.

Zaměstnanci KVOP si prohlédli prostor cel, včetně minimálního vybavení, a prostudovali spisovou dokumentaci. Hovořili s plk. Mgr. Miroslavem Hurtem, vedoucím pohotovostního a eskortního oddělení, ppor. Bc. Vladimírem Zimákem, jednou osobou umístěnou a třemi policisty. Všichni policisté poskytli veškerou součinnost, za což děkuji.

Vzhledem k tomu, že umístěná osoba po navedení do návštěvní místnosti právníkům KVOP sdělila, že s nimi nechce mluvit, nemá rozhovor s touto osobou žádnou vypovídací hodnotu a ve zprávě rozhovor s touto osobou již nikde nezmiňuji.

Dále bych rád upozornil, že se odpovědi policistů v některých případech vzájemně lišily. Návrh opatření k nápravě předkládám i v těch případech, kdy vycházím z výpovědi byť jen jednoho z nich. V textu ale budu používat i v tomto případě množné číslo, abych chránil zdroj informací. Mám za to, že je třeba na rozdílnou praxi policistů upozornit. Sjednocením dobré praxe se zvyšuje standard zacházení s osobami omezenými na svobodě v policejních celách.

¹⁵ Zpráva z návštěvy zařízení – Pohotovostní a eskortní oddělení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, ze dne 2. června 2016, [sp. zn. 5/2016/NZ/KH](#).

Shrnutí

Následná systematická návštěva byla primárně zaměřena na realizaci opatření navržených v minulé zprávě. Při minulé návštěvě bývalá veřejná ochránkyně práv nezjistila špatné zacházení, avšak vytyčila oblasti, v nichž viděla prostor pro změnu praxe. Tyto oblasti se dotýkaly zajištění právní pomoci, osobních prohlídek a vydávání hygienických potřeb.

Při následné systematické návštěvě zaměstnanci KVOP zjistili, že policisté opatření, která doporučila bývalá veřejná ochránkyně práv, plní nebo plní částečně. To hodnotím níže ve zprávě. Pokud zařízení plní opatření jen zčásti nebo pokud mám za to, že policisté mohou postupovat jinak, doporučuji ve zprávě obdobná opatření jako v minulé zprávě. Jedná se o poskytování právní pomoci, poskytování hygienických prostředků a osobní prohlídky.

Při následné systematické návštěvě jsem neshledal, že by v policejních celách zřízených při pohotovostním a eskortním oddělení Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje docházelo ke špatnému zacházení. Jsou však oblasti, ve kterých doporučuji přijetí změn, čímž se snažím přispět ke zlepšení podmínek pro osoby omezené na svobodě v policejních celách. Zejména se jedná o zajištění soukromí při sprchování, stravování a materiální vybavení.

Právní pomoc

Osoba omezená na svobodě má právo zajistit si právní pomoc a mluvit s právním zástupcem bez přítomnosti třetí osoby. Za tímto účelem poskytne policista neprodleně nezbytnou součinnost, požádá-li o ni tato osoba.¹⁶ Právo na přístup k právnímu zástupci je základní zárukou proti špatnému zacházení. Výjimečně je možné oddálit přístup k právnímu zástupci. Pokud je však již osoba omezena na svobodě a umístěna do cely, mám za to, že by měl být zajištěn přístup k nezávislému právníkovi bez zbytečného odkladu.¹⁷

V minulé zprávě bývalá veřejná ochránkyně práv v souvislosti s právem na právní pomoc uvedla, že policisté by hledali kontakty na advokáty prostřednictvím intranetu. Výběr konkrétního advokáta však prováděl policista, nikoli osoba omezená na svobodě.

Tento problém zaměstnanci KVOP při následné návštěvě nezjistili. **Opatření z minulé zprávy tedy hodnotím jako splněné, ale ve vztahu k právnímu zástupci formuluji obdobné opatření z jiného důvodu.**

Byť policisté uvedli, že umístěná osoba má právo mluvit s právním zástupcem, sama dozorčí služba advokáta nekontaktuje. Policisté uvedli, že pokud umístěná osoba požaduje právní pomoc, vyzoomí o požadavku na právníka nejprve dodávající útvar. Dodávající útvar právníka kontaktuje. Policisté vědí o seznamu advokátů, který se může nabídnout této osobě a z něhož by si osoba mohla vybrat, nicméně nepoužili by ho. Komunikaci s právním zástupcem umístěné osoby zařizuje vždy dodávající útvar.

Mám za to, že vyzoomování dodávajícího útvaru namísto bezodkladného zajištění právní pomoci může představovat nežádoucí prodlení nebo omezení volby právního zástupce.

Pro splnění požadavku na poskytnutí nezbytné součinnosti bez prodlení je potřeba využívat policejní intranet obsahující seznam advokátů. Část seznamu s místně dostupnými advokáty či v případě žádosti úplný seznam by měl být zpřístupněn umístěné osobě, aby si sama vybrala advokáta, kterého pak policista vyzoomí.

Opatření:

- 1) Bez zbytečného odkladu vyzoomět právního zástupce, pokud o to osoba požádá. Pro poskytování údajů o advokátech využívat policejní intranet (průběžně).**

16 Ustanovení § 24 odst. 4 zákona o policii.

17 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Přístup k právnímu zástupci jako prostředek prevence špatného zacházení. Výňatek z 21. všeobecné zprávy CPT, publikované v roce 2011, bod 22. CPT/Inf(2011)28-part1 [online]. Štrasburk: CPT, 2011 [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806ccd17>.

Hygiena

Osoba umístěná v cele má právo na provedení základy hygieny.¹⁸ Proto je potřeba jí bez dalšího vydat do cely základní hygienické potřeby, tedy i zubní kartáček.¹⁹

V minulé zprávě bývalá veřejná ochránkyně práv v souladu s tím navrhovala, aby policisté vydávali osobám v cele bez dalšího základní hygienické potřeby, včetně zubního kartáčku. Osoby v cele by ho měly mít k dispozici. Policisté ho ale vydávali jen na výslovné požádání.

Zaměstnanci KVOP nahlíželi mimo jiné do evidence trestního řízení (ETŘ) náhodně vybraných osob. V dokumentaci všech vybraných osob policisté zaznamenali, že osobě při výdeji stravy vždy nabídli i hygienické potřeby.

Při rozhovorech policisté uvedli, že osoby v cele automaticky u sebe kartáček a pastu nemají. S sebou do cely osoba dostává deku, prostěradlo, kelímek a toaletní papír a pantofle. O kartáček a pastu může požádat. Přestože policisté uvedli, že osoby umístované do cely vědí, že o kartáček a pastu mohou požádat, v souvislosti s automatickým nabízením kartáčku a pasty pokaždé při výdeji stravy se odpovědi policistů lišily.

Nemohu tedy s jistotou říci, že praxe policistů plně odpovídá záznamům v dokumentaci (ETŘ) osob. Z rozhovorů spíše vyplývá, že osoba musí o hygienické potřeby skutečně požádat. **Opatření z minulé zprávy v souvislosti s vydáváním hygienických potřeb proto hodnotím jako částečně splněné.**

Netrvám na tom, aby měla osoba kartáček a pastu po celou dobu v cele. Doporučuji však, aby policisté vydávali osobám v cele kartáček a pastu automaticky, alespoň ráno a večer. Následně mohou hygienické potřeby osobám odebrat. Na požádání osoby by měli policisté vydat kartáček a pastu kdykoli během dne, ne pouze ráno a večer. Nabízení hygienických potřeb i v průběhu dne, například jak je to zaznamenáno v ETŘ při výdeji oběda, ale vítám.

Opatření:

- 2) **Vydávat osobám v rámci denního řádu bez dalšího kartáček a pastu alespoň ráno a večer, na požádání osoby pak kdykoli během dne (průběžně).**

18 Ustanovení § 33 odst. 4 zákona o policii.

19 Souhrnná zpráva z návštěv zařízení – zpráva ze systematických návštěv policejních cel 2017 ze dne 5. června 2017, [sp. zn. 22/2017/NZ/LT](#).

Osobní prohlídky

Prohlídkou osoby se rozumí prohlídka fyzické osoby prováděná osobou stejného pohlaví. Je-li to nezbytné, provede se prohlídka přímým pozorováním odhaleného těla této osoby, při kterém je policista oprávněn vyzvat osobu k provedení pohybu sloužícího k odhalení zbraně nebo jiné věci způsobilé ohrozit život nebo zdraví.²⁰

V minulé zprávě bývalá veřejná ochránkyně práv uvedla, že při provádění prohlídky je potřeba vyloučit plošný přístup, kdy se každá osoba musí úplně svléknout. K provádění dřepů musí existovat dostatečné důvody, které by policisté měli uvádět do služebních pomůcek.

Výpovědi policistů se ohledně provádění osobních prohlídek lišily. Někteří policisté při rozhovorech uvedli, že osobní prohlídka je u všech stejná. Osoby sice nejsou svlečeny v jeden okamžik, ale vždy se provádí prohlídka pozorováním odhaleného těla. Dřepy provádí osoby vždy.

Policista by měl rozhodovat na základě individuálních okolností. Sám by měl vyhodnotit, zda je dostatečné prohlédnout osobu pohmatem (přímým fyzickým kontaktem), nebo je potřeba, aby se osoba svlékla pouze do spodního prádla, anebo zda provedou prohlídku pozorováním odhaleného těla.

Důkladná osobní prohlídka, kdy si musí osoba dřepnout, je dle CPT velice invazivní a potenciálně ponižující opatření. Plošné provádění dřepů je zbytečné. Policisté by měli dřepy vyžadovat, pokud existuje důvodné podezření, že by osoba mohla ukrývat předměty způsobilé ohrozit život nebo zdraví, přičemž běžná prohlídka by pravděpodobně k jejich odhalení nevedla.²¹

Znovu apeluji na to, že je třeba vyloučit plošný přístup, a to jak při výběru typu prohlídky, tak při vyžadování dřepů, byť podle zákona o policii mohou policisté osobu k provedení dřepů vyzvat.

Opatření z minulé zprávy tedy hodnotím jako částečně splněné. Osoby se sice nemusejí svlékat v jeden okamžik donaha, nicméně někteří policisté provádějí prohlídky rutinně, nikoliv individuálně po zvážení rizika.

Opatření:

- 3) Ustoupit od praxe plošného provádění osobních prohlídek včetně dřepů. Provádět prohlídku po zvážení individuálních rizik (průběžně).**

20 Ustanovení § 111 písm. c) zákona o policii.

21 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 1. až 10. dubna 2014, bod č. 22.

Kamerový systém

1. Výstup z kamery

Kamerami jsou snímány cely, ale i chodba, ve které je umístěn sprchový kout pro potřeby osob v cele. Na výstupu z kamery nazvaném „Prijem“ je vidět část sprchového koutu.

Předpokládám, že osoba vstupuje do sprchy a vychází ze sprchového koutu nahá. Považuji proto současné nastavení kamery na chodbě snímající sprchový kout za nepřiměřený zásah do soukromí zadržené osoby.

Protože osobu do sprchy navádí a při sprchování hlídá policista, není nutné, aby byl sprchový kout vidět i na výstupu z kamery.

Je nezbytné, aby došlo k takovým úpravám kamerového snímání, aby nebylo porušováno právo osoby na soukromí a byla zachována její důstojnost během provádění hygieny.

Foto č. 1: Výstup z kamer na dozorčím stanovišti, na výstupu „Prijem“ jde vidět část sprchového koutu.

Opatření:

- 4) Upravit výstup z kamery nazvané „Prijem“ tak, aby nebyl snímán sprchový kout a bylo zajištěno soukromí osoby před a po použití sprchy (bezodkladně).

2. Informace o monitoringu cel

V prostoru viditelném z vícehodinové cely musí být instalována tabulka informující osoby umístěné v cele o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem ve znění: „Prostor cely je sledován kamerovým systémem“. Pro tyto účely lze do prostoru cely (především pro potřeby cizích státních příslušníků) umístit i piktogram kamery s textem „NONSTOP“.²²

Tabulka, informující osoby umístěné v cele o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem, visela na zdi pouze na některých celách. Na některých tabulkách pak chyběl i piktogram kamery s nápisem „NONSTOP“.

Foto č. 2 a 3: V cele úplně chybí upozornění na monitoring kamerou.

²² Příloha č. 1 čl. 2 písm. o) závazného pokynu.

Foto č. 4: V cele je nalepena tabulka informující osoby o monitoringu cel, ale chybí piktogram kamery a nápis „NONSTOP“.

Foto č. 5: V cele je nalepena tabulka informující osoby o monitoringu cel včetně piktogramu kamery. Chybí ale nápis „NONSTOP“.

Upozornění, že prostory cel jsou snímány kamerovým systémem se záznamem, bylo nalepeno i na skříňkách v chodbě před celami. Ani na těchto upozorněních nebyl nápis „NONSTOP“.

Foto č. 6: Upozornění na monitoring cel kamerami vyvěšený na chodbě před celami (kde se provádí příjem osob), na upozornění chybí nápis „NONSTOP“.

Tabulka informující osoby o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem by měla být umístěna v prostoru viditelném z vícehodinové cely. Pokud je informační tabulka nalepena na skříňce v chodbě, osoba umístěná v cele ji nemůže vidět. Při procházení chodbou před samotným umístěním do cely si osoba informační tabulky ani nemusí všimnout nebo tabulku nestihne přečíst.

Proto považuji za vhodné umístit upozornění na monitoring s piktogramem kamery i s nápisem „NONSTOP“ do každé cely.

Opatření:

- 5) Umístit do prostoru všech cel tabulku informující osoby umístěné v cele o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem s piktogramem kamery a nápisem „NONSTOP“ (bezodkladně).**

Stravování

Osoba umístěná v cele má právo na poskytnutí stravy třikrát denně v přiměřených intervalech.²³ V případě, že osoba po předchozím oznámení, že jí bude strava poskytnuta, stravu odmítne, nechá si policista toto potvrdit podpisem osoby na příslušném protokolu nebo úředním záznamu o omezení osobní svobody. Jestliže osoba odmítne protokol podepsat, strava se poskytne.²⁴

Někteří policisté uvedli, že pokud osoba odmítne jídlo, pak by poznámku o odmítnutí stravy zaznamenali do ETŘ. Stravu by osobě ale nevydali. Protokol o odmítnutí stravy by osobě k podpisu policisté nedali.

V dokumentaci osob umístěných v policejní cele, která se vede v papírové podobě, nejsou informace k poskytnutí stravy. Tyto informace se vedou v ETŘ.

Vedoucí pohotovostního a eskortního oddělení na dotaz zaměstnanců KVOP uvedl, že k odmítnutí stravy ze strany umístěné osoby nedochází. Strava je vydána, i když osoba nechce komunikovat s ostrahou cel. Policisté položí stravu na stolek v cele. Tím dojde k vydání stravy. Jestliže by přesto došlo k nějakému problému s výdejem stravy, policista by sepsal úřední záznam, zaevidoval by jej v ETŘ a dal osobě k podpisu. Pokud by osoba odmítla podepsat, záznam by podepsali dva zúčastnění policisté.

Postup policistů v případě odmítnutí stravy je nejednotný a je v rozporu se závazným pokynem. Pokud osoba odmítne jídlo, měla by dostat k podpisu protokol. Pokud by odmítla podepsat i protokol, měli by jí policisté stravu vydat a ponechat v cele, aby se mohla sama rozhodnout, zda jídlo sní. Odmítnutí stravy osobou v cele musí být průkazné, jinak je policista povinen stravu vydat.

Opatření:

- 6) Poučit policisty, že při odmítnutí stravy umístěnou osobou musí postupovat podle závazného pokynu, případně musí stravu vydat (průběžně).**

23 Ustanovení § 33 odst. 4 zákona o policii.

24 Ustanovení čl. 19 odst. 1 závazného pokynu.

Materiální podmínky

3. Vybavení cel

3.1 Toaleta

V celách jsou turecké záchody. Vedoucí pohotovostního a eskortního oddělení sdělil, že v letošním roce by měla být dokončena rekonstrukce cel a blízkých prostor.

Doporučuji při rekonstrukci cel myslet na to, aby toaleta v antivandalovém provedení měla prkénko i poklop.

V policejních celách jsou totiž toalety umístěny přímo v prostoru, ve kterém je osoba nucena trávit čas. Právě v takových případech je žádoucí alespoň zamezit případnému šíření zápachu z toalety do místnosti. Proto považuji za vhodné vybavit toaletu poklopem, zejména pokud v cele mohou být umístěny dvě osoby současně. Případný zápach z toalety může být pro ně nepříjemný.

S ohledem na potřebu zajistit důstojnost osobě při poskytování hygieny a zvýšit standard zacházení s osobami umístěnými v policejní cele je žádoucí vybavit toaletní mísu rovněž záchodovým prkénkem.

3.2 Nástěnné hodiny

Cely nebyly vybaveny hodinami. Z tohoto důvodu může být osoba umístěná v cele časově dezorientována, ačkoli jsou cely vybaveny okny, a osoba tak může vnímat střídání dne a noci.

Uvítal bych umístění hodin na viditelné místo do cely, přičemž by se mělo jednat o hodiny digitální s 24hodinovým zobrazením času.

Opatření:

- 7) Nainstalovat digitální hodiny s 24hodinovým zobrazením času (do 1 měsíce).**

4. Pobyť na čerstvém vzduchu

4.1 Pobyť na čerstvém vzduchu

Osobám zadržovaným na policejní stanici po dobu 24 nebo více hodin by měl být podle možností nabídnut každý den pohyb na čerstvém vzduchu.²⁵

I když je objekt s vnitřním dvorem oplocen, není u cel vhodný prostor, na který by mohly být osoby navedeny.

Doporučuji na výše uvedený standard pamatovat a při rekonstrukci objektu zřídit vhodný prostor pro pohyb na vzduchu.

²⁵ Srov. např. Rada Evropy. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). *Zadržování ze strany policie*, CPT/Inf(92)3-part1, bod 42 [online]. Štrasburk: Rada Evropy. [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/16806cea1a>. Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT). Zpráva pro vládu České republiky o návštěvě České republiky, kterou vykonal Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (CPT) ve dnech 2. až 11. října 2018, bod 29. CPT/Inf(2019)23 [online]. Štrasburk: Rada Evropy, 2019 [cit. 10. 5. 2023]. Dostupné z: <https://rm.coe.int/168095aeb2>.

Přehled opatření k nápravě

Bezodkladně	<ul style="list-style-type: none">• Upravit výstup z kamery nazvané „Prijem“ tak, aby nebyl snímán sprchový kout a bylo zajištěno soukromí osoby před a po použití sprchy (opatření č. 4).• Umístit do prostoru všech cel tabulku informující osoby umístěné v cele o nepřetržitém monitorování prostoru cely kamerovým systémem s piktogramem kamery a nápisem „NONSTOP“ (opatření č. 5).
Do 1 měsíce	<ul style="list-style-type: none">• Nainstalovat digitální hodiny s 24hodinovým zobrazením času (opatření č. 7).
Průběžně	<ul style="list-style-type: none">• Bez zbytečného odkladu vyrozumět právního zástupce, pokud o to osoba požádá. Pro poskytování údajů o advokátech využívat policejní intranet (opatření č. 1).• Vydávat osobám v rámci denního řádu bez dalšího kartáček a pastu alespoň ráno a večer, na požádání osoby pak kdykoli během dne (opatření č. 2).• Ustoupit od praxe plošného provádění osobních prohlídek včetně dřepů. Provádět prohlídku po zvážení individuálních rizik (opatření č. 3).• Poučit policisty, že při odmítnutí stravy umístěnou osobou musí postupovat podle závazného pokynu, případně musí stravu vydat (opatření č. 6).